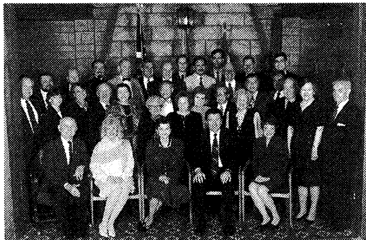
Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA  СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 213. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 7, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 7-го ЛИСТОПАДА 1996 р. Ч. 213. РІК CIII.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ПОЧАВ НАРАДИ



Головний Уряд Українського Народного Союзу розпочав у четвер, 7-го листопада ц. р., свої Звичайні річні наради на своїй оселі Союзівці. Наради, в яких візьмуть участь також почесні члени Головного Уряду, проходитимуть до неділі включно. На фото вгорі Головний Уряд і його почесні члени.

Стаття Ю. Лужкова мало турбує Україну

Київ. — Міністер закордонних справ Геннадій Удовенко, реагуючи на статтю посадника Москви, в якій той закликає Росію взяти контролю над Севастополем, сказав, що публікація не хвилює Україну, натомість Київ більше стурбований поведінкою Державної думи Росії, яка продовжує нарощувати напруження у цьому питанні.

„Є багато антиукраїнських статтей, але ми не даємо емоціям брати гору, — заявив Г. Удовенко. — І Російська Федерація дотримується такої дипломатії. Але кожна країна при цьому послуговується своїми інтересами".

Як відомо, Юрій Лужков в своїй статті в газеті „Ізвестія" з 1-го листопада написав, що Україна не має юридичних прав на Севастопіль. За його словами, теперішнє становище Росії з цього питання не відповідає „міжнародним законам та історичній дійсності". Посадник Москви вважає, що в майбутньому договорі між Україною і Росією Севастопіль повинен значитися як частина Російської Федерації і головна база російської Чорноморської фльоти, бо місто „дослівно просякнуте кров'ю росіян". Він мав на увазі бої за місто в минулому столітті і під час Другої світової війни.

Г. Удовенко заявив, що Україна готова „до відповідної реакції і відповідних дій" на подібні публікації, але головне тепер розвиток українсько-російських відносин і розв'язання проблем поділу ЧФ.

Як відомо, Державна дума заборонила минулого місяця дальший поділ фльоти. І хоч рішення її не має юридичної сили, це внесло в переговорний процес між двома країнами нову дозу напруження.

Однак, за словами міністра, переговори відбуваються активно, незважаючи на антиукраїнські заяви. „Яке б ми рішення не ухвалили, ним не будуть задоволені певні сили, але ми маємо довести переговорний процес до завершення", — сказав Г. Удовенко.

УРП вимагає завершення будівництва терміналу

Одеса. — Обласний відділ Української Республіканської Партії вимагає негайного вирішення питання про продовження будівництва одеського нафтового терміналу.

„Одеський нафтовий термінал — лакмусовий папірець, на якому перевіряються, чи є в Україні український Уряд, Президент і справді українська Верховна Рада, які мали б дбати про національні інтереси України", — сказав в інтерв'ю УНІАР голова одеської УРП Юрій Чорний.

Відсутність одеського нафтового терміналу, на його думку, стає сьогодні причиною того, що Росія має в руках могутній важіль тиску на Україну в питанні володіння Севастополем і Чорноморською фльотою.

Ю. Чорний скритикував становище голови ВР Олександра Мороза, який відкидає пропозиції групи депутатів щодо продовження фінансування будівництва терміналу, бо, на його думку, є важливіші справи.

На пілота її благословило провидіння, а стати ним допомогла сила волі

Джерзі Сіті, Н.Дж. (С. Миронюк) — Паски безпеки розстебнулися і вона, 17-літня спортсменка-пілот, вислизнувши із сидження , головою відкрила „ліхтар" — сферичну пластикову накривку кабіни літака. Від перевантаження кров відплила від мозку і в очах потемніло. Нічого не бачучи, але не випускаючи з рук важеля кермування, вона встигла зачепитися ногами за дошку з приладами. У свідомості, що швидко тьмарилася, пролетіла думка про те, що не можна різко повернути важіль, бо перевантаження сягне смертельного рівня і літак, втративши багато висоти, може розбитися. Їй невідомо було, як високо над землею вона перебуває. Впираючись ногами під дошкою з приладами, почала підсвідомо, дуже поволі, хилити важіль на себе. Далі нічого не пам'ятала, прийшла до тями, коли прилади показували висоту півтора тисячі метрів.



Л. Петраш в редакції „Свободи" під час інтерв'ю

(Закінчення на стор. 4)

Б. КЛІНТОН ПЕРЕОБРАНИЙ НА ДРУГУ КАДЕНЦІЮ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У вівторок, 5-го листопада, Вілліям Джефферсон Клінтон був переобраний президентом ЗСА на другу каденцію. За останній рік передвиборчої кампанії він зумів оборонити свій політичний статус і вийти переможцем. Перемога Б. Клінтона була значною, коли взяти до уваги голоси Виборчої колегії, де він здобув потрібних 270 голосів відносно швидким темпом, а також і в загальному голосуванні був обраний немало перевагою.

Коротко перед 11:30 вечора Роберт Дол погратулював президентові Б. Клінтонові з перемогою та побажав успіхів, зазначуючи при тому, що він був його суперником, але ніколи його ворогом.

Дякуючи всім своїм помічникам і в першу чергу виборцям, він з гумором підкреслив „ Завтра вперше в житті, я не матиму що робити". Все ж таки його політична кар'єра була значною впродовж понад 40 років і його вклад у державне будів-ництво ЗСА значним.

Б. Клінтон „продав" себе виборцям своєю молодечою енергійністю та вмінням використати республіканські політичні програми, почавши від реформ пільгової допомоги потребуючим і боротьби зі злочинністю до збалансування державного бюджету включно. Крім того він мав сильну і добре зорганізовану виборчу кампанію та впливовий фактор відносно стабільної економіки країни для того, щоб переконати виборців, що під його керівництвом країна прямує правильним шляхом. Все ж таки перемога Б. Клінтона і демократів не була на стільки знаменною, щоб здобути перевагу в Сенаті і Палаті Репрезентантів, де республіканці таки залишились панами ситуації.



Президент Б. Клінтон з дружиною Гілларі і дочкою Челсі у переможному салюті.

Вбивство Є. Щербаня вказує на криміналізацію влади

Київ. — Убивство депутата Верховної Ради і промислового магната Євгена Щербаня з новою силою відновило в Україні розмови про злиття державних установ з кримінальним світом.

„Ланцюг нерозкритих злочинів проти відомих державних діячів та політичних діячів, великих господарських керівників, бізнесменів, підприємців наштовхує на думку, що справжня влада в державі поступово переходить до криміналітету, якщо навіть замах на життя вищої урядової особи країни — прем'єр-міністра Павла Лазаренка на сьогодні не розкритий", — заявила 4-го листопада депутатська фракція „Соціально-ринковий вибір", до якої належав Є. Щербань.

(Закінчення на стор. 4)

Освітяни виступають за національно-патріотичне виховання

Рівне (Р. Р.). — Тут відбулася конференція Рівненської обласної організації Товариства „Просвіта". Учасники конференції зосередили увагу на необхідності посилення національно-патріотичного виховання та утвердженні державної мови.

У зверненні до Президента України Леоніда Кучми освітяни поставили вимогу усунути Івана Кураса з посту міністра з гуманітарних питань, а також міністрів освіти, культури та інших осіб, які відповідають за стан державної політики в гуманітарній сфері.

Освітяни скаржаться на послаблення національно-патріотичного виховання і недотримання за-конодавства про державний статус української мови.

Відбулися наради СФУЖО

Торонто (СФУЖО). — В днях 25-27-го жовтня тут відбулися річні наради СФУЖО. Участь взяли 34 делегатки зі 43-ма голосами з Канади, Америки, Швайцарії, Польщі та Великої Британії.

Крім обговорення звітів і плянів праці на майбутнє, окрему сесію присвячено 50-річчю Акції „Вісла", про що розповідала голова Союзу Українок Польщі Катерина Сіроцька, яка маленькою дитиною пережила виселення.

Гостя з України , голова Суспільної Служби в Україні Надя Самуляк, розповідала про працю проблеми Суспільної Служби в Україні та співпрацю з діяспорою.

Головну доповідь для чисельно зібраної ширшої громади виголосила д-р Ніна Строката-Караванська. Вона говорила про жінок політв'язнів, жінок переслідуваних в Україні за часів комуністичного режиму. Закликала віддати комуністичний режим під суд.

Заступниця голови СФУЖО на Европу Зоя Нижанківська передала свою функцію після статуту на наступні два роки голові СУП Катерині Сіроцькій.

На річних нарадах проголошено дату VII Конгресу СФУЖО, який відбудеться від 22-го до 27-го жовтня 1997 в Торонто.

Товарообіг між Україною і Грузією зросте

Тбілісі. — Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко 4-го листопада, під час своєї візити до Грузії, передбачив, що наступного року економічні відносини між двома країнами значно пожвавляться.

„Ми впевнені, що наступного року буде значно збільшено товарообіг, поглиблено економічні відносини. Заради цього ми й приїхали до Грузії", — сказав він на зустрічі з грузинськими урядовцями.

За його словами, вже тепер спостерігається тенденція до зростання товарообігу між Україною і Грузією. За дев'ять місяців цього року об'єм торгівлі зріс у вісім разів, що, за словами українсь-кого прем'єра, є лише „початком великої роботи". Для ще більшого зміцнення двосторонніх зв'язків потрібно допрацювати матеріяли і підписати додаткові договори.

Державний міністер Грузії Нікольо Сухотішвілі заявив, що візита П. Лазаренка відкриває нову фазу для розвитку двостороннього співробітництва. Він назвав Україну і Грузію стратегічними

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

СУМИ. — Тут відбувся міжнародний фестиваль органної музики на твори Баха. Він пройшов під назвою „Бах-фест" і його організатором виступила сумська асоціяція „Органум". На цьогорічному конкурсі культурних проєктів міжнародного фонду „Відродження" сумський „Бах-фест" визнано кращим. Окрім органної музики, „Органум" проводить також інші фестивалі. Фестиваль „Органум" занесено у міжнародні каталоги „Музичний реєстр 1995-96" та „Музична Америка—96".

НЕТРАДИЦІЙНІ АСПЕКТИ БЕЗПЕКИ

ЧЕРНІВЦІ. — Тут відбувся міжнародний семінар „Прикордонні райони на післясовєтському просторі: нетрадиційні аспекти безпеки". Семінар організовано міжнародним фондом Джана і Катрін Мек Артурів, Фондом громадських ініціятив ЗСА та Державним комітетом у справах національностей і міграції України. Участь взяли науковці України, Росії, Узбекістану, Казахстану, Киргизстану, Грузії, Естонії, Молдови, ЗСА та інших країн. Представники національних інститутів стратегічних досліджень, інститутів міжнародних відносин цих країн розглянули соціяльно-економічні, етнічні, релігійні, культурні аспекти безпеки прикордонних реґіонів, ролю органів місцевого самоврядування та органів безпеки у справі упередження міжнаціональних конфліктів. У Чернівцях передбачається спорудження дослідного центру, який займатиметься етнічними проблемами румун і молдован Буковини.

КОМІТЕТ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ НЕ ВОЛОДІЄ ФАКТАМИ ПРО КОРУПЦІЮ

ЧЕРНІВЦІ. — Голова Комітету боротьби з корупцією та організованою злочинністю при Президенті України Олег Литвак під час відвідин міста заявив, що комітет „не володіє жодною інформацією про факти корупції у вищих ешелонах державної влади України". Водночас він сказав, що виконання президентських указів і програм боротьби зі злочинністю — під загрозою зриву через недосконалу законодавчу базу, яка не дозволяє здійснювати правний нагляд за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності та державних службовців. О. Литвак відкинув звинувачення голови парламентарної комісії боротьби зі злочинністю Григорія Омельченка на адресу урядовців щодо зловживання службовим становищем. О. Литвак також повідомив, що в Чернівецькій області у 1994-96 роках взагалі не було ніякої боротьби з незаконними діями, що невдовзі розпочне діяти широка програма нових дій влади і правоохоронців проти злочинності на Буковині.

РЕКЛЯМА СТАЄ ПОПУЛЯРНІШОЮ СЕРЕД ПІДПРИЄМСТВ

КИЇВ. — Все більше звикаючи до капіталізму, українські підприємства почали активніше використовувати рекляму, повідомила 6-го листопада УНІАР. Найголовнішою причиною цього є те, що українські підприємства починають розуміти, що без реклямної стратегії важко сподіватися на ринковий успіх, сказав Андрій Ященко, редактор журналу для реклямовиробників „Ейнд-Пі-Ар Дайджест". За його прогнозою, попит українських підприємств на рекляму зростатиме пропорційно до посилення конкуренції виробників на ринку.

БРИТАНЦІ ХОЧУТЬ СТАЖУВАТИ УКРАЇНСЬКИХ МЕНАДЖЕРІВ

КИЇВ. — Британська програма торговельно-промислового стажування запропонувала досвідченим менаджерам, які працюють на українських підприємствах, підвищити впродовж 3-4 тижнів свою кваліфікацію на британських фірмах. Українським громадянам запропоновано 20 стипендій на термін навчання від трьох до 20 місяців, включно з вартістю навчання, проживання та подорожі до Великобританії. Стипендії надаються в галузях пов'язаних з політичним, економічним та соціяльним розвитком України, таких як міжнародне право, міжнародні відносини, засоби масової інформації, економічна політика та реформи, політика, державне управління, соціяльна політика та охорона законності і правопорядку.

ВІСІМ ОСІБ ЗАГИНУЛИ ВІД ВИБУХУ ГАЗУ

МЕЛІТОПІЛЬ, Запорізька обл. — 5-го листопада в наслідок вибуху газу в помешканні дев'ятиповерхового будинку загинуло вісім осіб, повідомили засоби масової інформації, покликаючись на Міністерство Внутрішніх Справ. Згідно з інформацією, четверо загинуло на місці вибуху, а інші четверо померли в шпиталі від ран. Рятувальні дружини продовжують працювати серед уламків будинку. Попереднє розслідування вказує на те, що сталося витікання газу.

ВИМАГАЛИ БЕЗКОШТОВНОГО ПРОЇЗДУ ПОТЯГОМ

ЛЬВІВЩИНА. — 4-го листопада неподалік станції Суховоля в Городоцькому районі біля 250 місцевих жителів блькували рух поїздів, домагаючись скасування оплати за проїзд в електропоїздах приміського сполучення і формування потягів з більшою кількістю вагонів, повідомила УНІАР. Свої вимоги люди висунули у зв'язку з тим, що їм уже кілька місяців не виплачують заробітну платню. Учасники блькування розійшлися після того, як з ними провели переговори працівники залізниці і міліція. Було затримано рух восьми поїздів.

ГОТУЮТЬСЯ ДО „ЧЕРВОНОЇ РУТИ—97"

ХАРКІВ. — Тут розпочато підготову до проведення Всеукраїнського фестивалю сучасної української пісні та музики „Червона рута—97", який відбуватиметься в Харкові від 26-го квітня до 11-го травня наступного року. Дирекція і засновники фестивалю вже тепер ведуть інтенсивну працю щодо виявлення й залучення до елімінаційних конкурсів молодих талантів, а також випрацьовують плян проведення фестивалю на естрадних і концертових майданчиках міста. За задумом організаторів, харківська „Червона рута" має стати найвизначнішим явищем у розвитку національної сучасної музики за останні роки.

ЗАВЕРШИВСЯ ЯРМАРОК „ОСІНЬ—96"

ХАРКІВ. — Закінчив свої торги один з найпрестижніших слобідських ярмарків „Осінь—96", що майже місяць проходив у міському Палаці Спорту, повідомила 5-го листопада УНІАР. Понад 400 фірм та організацій з усіх регіонів України, Чехії, Польщі, Словенії, Росії, Румунії, Англії та ЗСА брало в ньому участь. На думку організаторів, основним досягненням ярмарку стало підписання 500 протоколів про взаємні наміри, десятки договорів про відкриття регіональних представництв фірм, створення спільних підприємств і виробництв, договорів про купівлю-продаж, поставки продукції, сировини та комплектуючих частин.

В АМЕРИЦІ

ІНДОНЕЗЬКИЙ БІЛЬЙОНЕР Джеймс Ріяді був частим відвідувачем Білого Дому, президента Билла Клінтона та інших урядових чинників на відповідальних становищах з якими обговорював справи торговельної політики ЗСА щодо країн Азії. Після кількатижневих заперечень таких спілкувань зі згаданим більйонером, пресовий секретар Білого Дому Майкл Мек-Кирі сказав, що Дж. Ріяді за останніх чотири роки відвідав Білий Дім майже 20 разів, але це в більшості були відвідини товариського характеру на котрих говорив часом з Президентом про існуючі політичні проблеми та шукав можливостей для призначення американців азійського походження на відповідальні становища.

У СВІТІ

В УКРАЇНУ МИНУЛОГО ПОНЕДІЛКА, 4-го листопада, на відвідини прибув престолонаслідник англійської королеви Єлисавети принц Валії Чарлз. У Бориспільському летовищі його зустрічали міністер закордонних справ Геннадій Удовенко, голова Адміністрації президента Дмитро Табачник та інші офіційні особи. Згідно з програмою, гість зустрінеться з Президентом України Леонідом Кучмою, покладе вінок під пам'ятником невідомого вояка, відвідає Новобілицький будинок інвалідів, Києво-Могилянську Академію, огляне Софіївський собор. Крім того він також відвідає Крим. Відвідини принца Чарлза в Україні триватимуть до середи, 6-го листопада.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Відповідальність перед тими, що будували

Якось тихо і без ніяких святкувань проходить тут одна знаменна річниця, а це 50 років від нашого „великого ісходу“, коли багато осіб із третьої хвилі еміґрації почали прибувати на землю Вашінгтона. Цікаве, що про цю річницю і тишу довкола неї пригадав один із молодших українських редакторів. Це правда, що ми призабули 50-ту річницю відзначити і при тій нагоді принаймні одним „незлим тихим словом“ згадати тих усіх, що з таким завзяттям і з такою посвятою працювали від першої хвилини приїзду для того, щоб дати і собі, і дітям та внукам тверді і здорові підвалини для життя. А такими підвалинами була завжди в українській ментальності власна хата, в якій можна б почуватися свобідно і вітати українських друзів.

Це не конечно мусіла бути таки власна хата, в розумінні родинного дому, але також українська громадська хата, українська церква, український народний чи парафіяльний дім.

І таким шляхом ішла також раніше будова тривкого українського життя в ЗСА. Для наших попередників — заробіткової еміґрації з Галичини, було самозрозумілим, що поруч із власним дорібком українська громада потребує власного спільного майна і обов'язком усіх є до того приложити свою працю і свої важко зароблені доляри. Отже, спільно ми раділи кожним вже існуючим клаптиком української власности, а відтак спільно будували дальші домівки, де процвітало українське життя.

Скільки їх постало тут у XX столітті, скільки за півстоліття нашого тут перебування — годі точно обрахувати. Але ми раділи кожним новим домом, кожним новим здобутком, на якому можна було поставити печать, що це таки українська власність, українське майно.

Росли церкви, народні доми, доми — власність поодиноких організацій, доми-кредитівки, доми культури — чи можна їх усіх тут перелічити? Їх купували або українські меценати, або, здобутим пожертвами і працею грошем, наші організації. Але завжди були ті символічні „будівничі“, що про це старалися, думали, шукали за відповідним об'єктом і глибоко вірили, що нам тут потрібні осередки українського громадського і культурного життя.

Саме американський щоденник „Ню Йорк Таймс“ із датою листопада пригадав нам одного із таких „будівничих“, якому ми всі завдячуємо власність дому-замку в Ню Йорку, що став вже історичним пропам'ятним будинком, який ми знаємо як Український Інститут Америки. Тим, що рішив допомогти в купівлі УІА, був український еміґрант третьої хвилі, Володимир Джус, якому пощастило, завдяки винаходові одної шрубки для літаків. І саме йому завдячуємо те, що замок в найбільше репрезентативному місці Ню Йорку, на розі 5-ої авеню і 79-ої вулиці, став українським домом. Сьогодні, після сорока років, він потребує відновлення і постійних великих фондів на його утримання, як це подає „НЙТ“ за словами президента УІА Володимира Баранецького. Тому і американський журналіст, і ми всі застановляємося, чи зуміє українська громада Ню Йорку втримати цей виїмковий дім і як довго? І чи є тепер багато зацікавлених тим, щоб він залишився в українських руках?

На жаль, така доля стоїть не лише перед славним домом на 5-ій авеню. Знаємо, що Український Народний Союз хоче продавати свій будинок в Джерзі Ситі, відомо, що на продаж виставлена оселя УБС, реєструємо, що продаються церковні посілості, а деякі народні доми стоять пусткою і чекають на купця. Чи мусить так бути? Чи не паленіють нам обличчя перед тими, що вложили стільки труду, гроша і почуття приналежности до української громади, перед тими „будівничими“, яких ми тепер так ганебно зраджуємо, допускаючи до втрати того, що вони з таким зусиллям здобули — не для себе, а для української спільноти? Більшість із тих будівничих вже відійшли у вічність, а ті, що тепер з так легким серцем продають давні надбання, не можуть побачити їхнього жалю, але хто має ще почуття відповідальности, мусить застановитися над долею наших спільних надбань і за всяку ціну старатися їх втримати, допомогти їх привести до порядку і не забувати ніколи, що вони постали руками і серцем наших батьків.

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи“разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

М. Мельник

ДО ПРОБЛЕМ ЗАХИСТУ СУВЕРЕННОСТИ УКРАЇНИ

Виходить, росіяни навіть у думці не мають, щоб погодитися зі зменшенням своєї політичної, військової і економічної потужности, спричиненої розпадом СССР. Вони пробують втримати при собі колишні союзні республіки за допомогою погроз, шантажу, обіцянок (у випадку Білорусі і Казахстану ті способи не залишились без успіху). Вони вперто вважають колишню територію СССР своєю виключною сферою впливів і пробують не дозволити іншим державам, зокрема Америці, висловлюватися з приводу „внутрішніх“ справ Співдружности Незалежних Держав.

Все ті ж амбіції

Ті імперські амбіції можна дуже виразно завважити у відносинах між Україною і Росією. Приміром, недавно посадник Москви Юрій Лужков знову повторив думку переважної більшости росіян, що Севастополь завжди був, є і буде російським містом. В дійсності Катерина II анексувала Крим щойно в 1783 році і в 1785 році розбудувала в Севастополі воєнну фльоту. Разом з тим її коханець (а вона мала їх понад двадцять) князь Потьомкін почав активно переселювати в Крим росіян. Одначе навіть перед Першою світовою війною вони там все ще становили меншість. Ситуація змінилася щойно за сталінського режиму, після депортації татар в 1946 році.

Як бачимо, росіяни робили в Криму приблизно те саме, що вони значно скоріше застосовували в Україні, і тому, на основі логіки Лужкова, арґумент про те, що Київ — це російське місто, є багато сильніший, ніж арґумент щодо Севастополя. Я переконаний, що Лужков так і думає, тільки дотепер він не мав ще нагоди оприлюднити відповідну публічну декляроцію на ту тему.

Зрештою, такою деклярацією є рішення Державної думи Російської Федерації, припинити переговори про розподіл Чорноморської фльоти між Росією і Україною. Російські законодавці свідомо впроваджують в блуд публічну опінію, мовляв, після розподілу фльоти Росії грозитиме велика небезпека, тому що на Чорному морі вона стане безборонною. Цікаво, звідкіля ця небезпека може прийти? Котра чорноморська чи середземноморська держава могла б напасти на Росію і, завдяки слабій Чорноморській фльоті, її перемогти? Україна? Туреччина? Болгарія? Єгипет? Італія? Еспанія? Греція? Арґумент ідіотичний, та ті люди хапаються за все, що може послужити їхньому антиукраїнському наставленню.

Реакція на ті всі потягнення росіян зі сторони урядових осіб України є незвичайно боязлива і дуже для України некорисна. З добре відомих причин, український Уряд не хоче загострювати політичне напруження між Україною і Росією, і в тому нічого злого немає. Та коли український Уряд має намір втримати Крим разом з Севастополем, тоді не можна цілком іґнорувати ні публічну опінію Заходу, ні публічну опінію Росії.

Нема належної реакції на російську політику

Реаґуючи на брутальні потягнення росіян, урядові особи України покликуються на передання Криму Україні в 1954 році, на першогрудневий референдум 1991 року і на договори з Росією про недоторканість кордонів України. Це все дуже добре, проте ті формальні акти слід доповнити державницькими історичними і геополітичними арґументами.

На основі принципу „чому вони можуть, а ми ні“, офіційні особи України могли б вдаватися до того самого, на що дозволяють собі офіційні особи Росії. Наприклад, українці могли б без перестанку повторювати цілком раціональне твердження, що росіянам на Чорному морі сильної фльоти не потрібно, що їм було б багато вигідніше мати свою фльоту у Новоросійській затоці, ніж у Севастополі, та що історичні та геополітичні арґументи відносно Криму є по стороні України, а не Росії.

Якби публічна опінія в Україні належним чином зареаґувала на антиукраїнство урядових людей Росії, тоді можна було б припустити, що українська пропаґанда мала б вплив на публічну опінію і в Росії, і на Заході. Засоби масової інформації в Україні ті проблеми дебатують, та на це ні в Росії, ні на Заході ніхто особливої уваги не звертає. Усе це виглядало б цілком інакше, коли б на ті теми заговорили і Верховна Рада, і Президент, і члени Уряду.

Публічна опінія Заходу є теж дуже важливою для запевнення суверенности України. Уряди різних країн обіцяють Україні підтримувати її суверенність, та під сучасну пору ніяка держава, ні НАТО в цілому, не є готові формально гарантувати недоторканість кордонів України. А проблема дійсно пекуча. Уявім собі досить правдоподібну ситуацію, коли замість Єльцина в Кремлі сяде Лебедь чи Лужков. В такому випадку відносини між Україною і Росією змінилися б радикально, і хто знає, чим це все скінчилося б.

Найкращий союзник — Польща

В такій ситуації варто б Урядові України пробувати знайти союзників (чи хоч одного союзника), які принаймні могли б у дійсно серйозний спосіб дати до зрозуміння, що на випадок конфлікту з Росією вони б Україні допомогли. Без сумніву, найкращим кандидатом на такого союзника є Польща.

Теоретично, тісний союз з Польщею був би для України дуже корисним. Він був би корисним і для Польщі. Ті дві країни з населенням біля 90 мільйонів — це вже не жарти. До того, союз мав би відразу підтримку цілого ряду країн. Супроти такого союзу Росія мусіла б два рази подумати, перш ніж наважилася б шантажувати одних чи других. Та, на жаль, справи ті такі прості не є. Польща незадовго стане членом НАТО і багато поляків напевно прийде до переконання, що для втримання безпеки країни їм України не конче потрібно.

Та з іншого боку, членство в НАТО не все є певною річчю. Подивімся тільки, як недавно Західня Европа пробувала завести порядок в колишній Югославії. І тому Україні варто енерґійно працювати в напрямі створення тісних приятельських стосунків з Польщею.

Для того не потрібно підписувати якийсь формально зобов'язуючий оборонний договір. Зрештою, такого договору Польща тепер ще й не підписала б. Та було б досить, коли б українці і поляки стали приятелями і вважали б своїм моральним обов'язком одні другим в біді допомогами.

Малоросійство — ось що гальмує поступ

Очевидно, не було б нічого злого, коли б Україна не соромилась виявляти ініціятиву для здійснення різних заходів в тому напрямі. До заходів тих належали б пожвавлення економічної співпраці, спільна економічна політика в деяких ділянках, пожвавлення культурних зв'язків, а тоді, може, навіть і співпраця між збройними силами обох країн.

На жаль, здійснити таку політику в Україні не є легко. Надто багато людей і в Уряді, і у Верховній Раді не здають собі справи з того, наскільки небезпечною для України є політика теперішньої Росії.

Анатолій Гороховський

Крізь роки — на рейки ринку

(Львівській залізниці —135 років)

III

Ставши незалежною державою, Україна не мала жодного підприємства, яке випускало б електровози, пасажирські вагони та приміські поїзди, без яких нам не обійтись. На мою думку, проблему можна було б швидше вирішити, кооперуючись із закордонними партнерами. Однак в бюджеті України на 1996 рік не знайшлося жодного рядка про виділення грошей для розвитку залізничного транспорту. А без них неможливе наше існування. Навіть в Америці, з її великими можливостями, урядові довелося в 1971 році створити Національну залізничну пасажирську корпорацію Амтрек, яка утримується за рахунок податків. Чому? А тому, що ці перевезення є нерентабельними.

— Дійсно, залізничникам зараз живеться сутужно. До космічних висот піднялися ціни, зокрема на паливо та електроенерґію, а тим часом транспорт є одним з основних споживачів енерґії. Як же вам вдається виходити з цієї скрути?

— Наші інженери розробили науково обґрунтовані програми економії палива — енерґетичних ресурсів. Всупереч багатьом скептикам, які не вірили в ефективність цих плянів, все ж вдалося досягти непоганих наслідків. В минулому році, наприклад, збережено понад 2,000 тонн дизельного палива, що дозволило протягом п'яти днів здійснювати перевезення вантажів і пасажирів. До цього треба додати, що витрати електроенергії зменшено на 3,8 млн. кіловатгодин.

— Чому ж при такій економічній скруті залізниця взялася за електрифікацію нових колій?

— Поперше, важке становище склалося з придбанням дизельного палива, оливи, а між тим маґістраль щоденно, навіть в умовах зниження обсягів перевезень, втрачає до 400 тонн дизпалива. А до того, як вже вказав, вартість його постійно зростає.

Подруге, електрифікація вигідна не лише з точки зору економічної, але й екологічної. Рух поїздів на електротязі дешевший від тепловозної в 1,3 раза. Крім того, тепловози забруднюють повітря, викидають протягом року понад 8,000 тонн сажі, створюють у засушливий період небезпеку пожежі, адже поїзди курсують поблизу лісопосадок, поруч з житловими будинками.

В 1991 році розпочато електрифікацію нової дільниці головної лінії Красне — Підволочиськ. Це 142 кілометри колії. Вже діє лінія від Красного до Золочева, а в цьому році плянується довести її до Тернополя.

Перед черговим рейсом. Льокомотивне депо Львів-Захід.

— Львівську маґістраль називають головними західніми воротами незалежної України до Східньої Европи і близького зарубіжжя. І це відповідає дійсності, адже вона межує із залізницями Польщі, Словаччини, Мадярщини, Румунії, Молдави та Білорусі. У зв'язку з цим цікаво було б знати, які нині обсяги *експорто-імпортних перевезень?*

— У 1995 році в порівнянні з попереднім роком експортні перевезення в Польщу зросли на 16.2, в Словаччину — на 8.5, а в Румунію — на 19.5 відсотка...

Високий рівень та професіоналізм у ділових стосунках залізниці із закордонними партнерами визнала авторитетна европейська інституція „I Ban Imagen Arte S. A.“, відзначивши маґістраль дипльомом та престижною нагородою „Золота Зірка Европи“.

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Крадіж душ

У 199-му числі „Свободи“ (з 18-го жовтня 1996 року), у редакційній статті „Яка доля папського престола“ написано ось таке:

„В останній день перед відходом до лікарні Папа Іван Павло II проводив церемонію беатифікації на шляху до іменування святими 13 поляків, яких замордували російські вояки в 1874 році за те, що вони заявилися за Римом“.

Це неправдива інформація, яку треба конечно спростувати. Ці мученики — це українці греко-католики, діти нашої відвічної української Холмщини. Вже самі прізвища — такі, як Левонюк, Андрейчук, Бойко, Вваврищук, Василюк та інші — переконливо свідчать про їхню українську (чи тоді ще „руську“) національність, а ніяк польську. Намагання Ватикану через мильні і неясні інформації, подані до преси, зробити з цих мучеників поляків — це ніщо інше, тільки крадіж душ.

Євген Іванків

Чикаґо, ІЛ.

„Пані з України“

Пише вам одна з „пань з України“. Вашу газету читаю вже пів року, тобто так довго, як довго я в Америці. Вона дорога мені тим, що несе інформації рідною мовою, тим самим служить надійним другом в години важкої носталгії та туги за Україною. Пишу вам тому, що, прочитавши вашу газету з 28-го вересня, моє серце відізвалося на статтю „Про пань з України“, віршом, якого нижче я вам напишу. Якщо ваша ласка, то прошу його надрукувати. А в дарунок мені прислати це число газети з моїм віршем, бо не всі номери до мене доходять.

Маруся Журба

Сан Франсіско, КЛ.

* * *

Ох, „пані з України“,
Важку долю маєш ти,
Рабинею ти стала за режиму
Й в Новому світі нею є.

Твій труд ніхто ніколи не оцінить
І не збагне твій стан душі,
Не зрозуміє материнства болі,
Аж поки не відчує на собі.

Нуждою гнана ти по світі,
Мов перелітна птаха,
В чужому краї ти осіла,
Щоб кращої доби чекати.

Опустіло й стужилось без тебе
Твоє родиннеє гніздо,
Достаток й доляр не замінять
Твою ніжність й материнськеє тепло.

Рідна матінко, Вкраїно,
Швидше рани ти лікуй свої,
Хай додому ідуть „пані з України“
Й будуть вільними на своїй землі.

І вже ніколи укрінська жінка
Нікуди в рабство не піде,
За Божим заповітом житиме Вкраїна
Й основою життя родинонька буде.

Чи хочу я ще їхати в Україну?

Довгі роки, сповнені тугою за рідною землею, прийшлося нам чекати, щоб можна було поїхати в Україну, побачити рідні села, міста і стрінутися з рідними. Цього року з особливою радістю я вибрався в Україну, бо ж це п'ята річниця незалежности. Жаль тільки, що не було прямого літака „Авіялінії України” до Івано-Франківського, куди я летів минулими роками, бо там летовище гарне, більш змодернізоване, люди дуже привітні, хоча ділові, і обслуга на летовищі помічна, особливо старшим людям.

Мусів я летіти через Львів і там, у Львові, в якому я колись жив, зустріла мене непривітна митниця. Треба бути молодим і сильним, щоб подолати вишукання і витягнення своїх валізок, а я, на жаль, вже таким не є. Знесилений, став я в черзі до одного з митників і поволі посувався, понад дві години, хоч був п'ятим у черзі. Майже всі валізки відчиняли і за чимось шукали. Я був злий на себе, що везу дві валізки, але як їхати без них? З великим трудом я знайшовся за дверима митниці.

В поворотній дорозі віз я одну валізку у другій, зі своїми особистими речами, бо не хотів жодних дарунків. Знову стрінула мене непривітна митниця у Львові. Перейшла валізка через пересвітлення і щось не сподобалося митникові. Треба відчинити валізку, а я не маю сили її підняти. Шепнув мені якийсь чоловік: „Дайте хабаря”. Хоча як ми зі Заходу не привикли до того, витягнув пару долярів — і вже все в порядку, можна брати валізку до другої кімнати. На диво, в другій кімнаті знову пересвітлюють валізку і знову, вже іншому митникові, захотілося її відкривати. Ага, думаю, певно дав замало в першій кімнаті. Додав пару долярів — справді помогло! Тоді пригадалося мені, як я їхав через Львів ще в 1992 році, і митник голосно наказав: „Тут мені дві пачки сиґаретів”. Подумав, що ще далі сидять у митниці невідповідні люди, але тепер, по п'ятьох роках незалежности, у Львові? І запутую себе, бо кого іншого, чому ще такі митниці існують в незалежній державі?

Зі Львова ми мусіли летіти малим літаком до Києва, який не мав „першої кляси”, а в мене заплачений квиток для першої кляси. Чи так трактується туристів, які приносять поважний вклад в економіку держави?

На жаль, мені не залишилося багато років і сили, а ще хотілося б в майбутньому подивитися на Україну і радіти її поступом, та чи стане мені відваги знову переходити те все?

Приїхавши назад до ЗСА, мимоволі та з великим жалем порівняв митницю в Ню Йорку зі Львовом. Не можу собі навіть уявити, щоб давати „хабаря” митникові в Ню Йорку. І до сьогодні я дуже зле почуваюся, що був змушений це зробити у Львові.

М. Р.

Рочестер, Н. Й.

6-ій Станиці УАВ 50 літ

Шостого жовтня в Нюарку, Ню Джерзі, відбулось урочисте відзначення ювілею Шостої станиці організації „Українські американські ветерани”. У затишній залі гостей вітали командири станиці доктор Юліян Бемко і Джан Павлов.

Багатьом ветеранам випала ділова зустріч напередодні свята: УАВ саме здійснює програму „Опіка над лікарнями”, тож 14 ветеранів Шостої станиці напередодні завантажували медичним обладнанням морський контейнер, адресований лікарні у місті Збаражі на Тернопільщині. Впродовж чотирьох годин пакували шпитальні ліжка, спеціяльні крісла, ляբораторне обладнання та ліки сам д-р Ю. Бемко, Джан Павлов, Михайло Федірко, Володимир Боднар, Юліян Гельбіг, Василь Чурпіта та інші ветерани. Це був уже 39-ий контейнер, відправлений в Україну.

Серед присутніх на торжестві привертав увагу родливий чоловік Михайло Ґой, який з дитинства не має рук. Про його біду дізналися ветерани, запросили Михайла до Америки, зібрали фонди для нього. Зараз Михайло має освіту, ростить троє дітей.

Багато ініціятив на користь України здійснює Григорій Бохонко. Щойно він сприяв навчанню на Волл-стріт семи кращих студентів зі Львова, Києва, Одеси, допоміг дістати лікування у ЗСА сім’ї Марії Буряк, діти якої — Олександра, Уляна, Люба та Мар’яна — потребували лікарської опіки.

Тимчасом почалася святкова вечеря, а після неї — урочиста частина. Капелян Шостої станиці Василь Цап виголосив інвокацію, усі заспівали славень ЗСА. Доктор Ю. Бемко представив гостей, серед яких були Національний комендант УАВ Дмитро Боднарчук, президент АГРУ Божена Ольшанівська, інші шановні особи. Присутні заслухали реферати про історію станиці, її суспільну діяльність.

Автор цих рядків недавно приїхав з України, тому має можливість співставити життя ветеранів УАВ з становищем ветеранів Другої світової війни в центральних теренах України. Треба визнати, що останні роки особливо болюче позначилися на житті літніх людей, які через інфляцію втратили свої заощадження, не мають ряду соціяльних свідчень.

Усе це — труднощі переходу на інші норми життя. Але вражені комуністичною ідеологією керівники ряду ветеранських організацій, особливо з числа старших офіцерів та осіб, що мають вищі відзнаки колишнього СССР, підбурюють старих людей проти незалежної України, кличуть їх на зборища, на яких паплюжать нову державу та її Президента, виголошують прокляття на адресу УПА. За такої орієнтації чимало ветеренських організацій не можуть служити осередками виховання молоді на прикладі батьків, їхня суспільна діяльність зведена до випрошування харитативної допомоги для незаможних колишніх воїнів Другої світової війни.

Зовсім іншими постали переді мною українські ветерани в Америці. Проголошення незалежности України багатьох з них вело на ниву суспільної роботи, якої не було за часів існування Совєтського Союзу. Тепер кожен прагне зробити щось корисне для незалежної України, її народу. Звісно, харитативна діяльність УАВ неможлива без широкої підтримки її усією українською громадою. Ветерани готові координувати доброчинні акцій, навіть бути вантажниками при контейнерах (хоча це й нелегко у їхньому віці), але допомога пограбованій Москвою Україні вимагає коштів. Їх можуть дати тільки пожертви тих, кому не байдужі змагання українців з бідою, яка охопила суверенну державу на першій порі її життя.

Національний комендант Дмитро Боднарчук, доктор Юліян Бемко, Григорій Бохонко, інші промовці впевнені у тому, що люди підтримають Шосту станицю й усю УАВ, що їх пожертви не припиняться, і Україна зможе спертися на ще міцну руку ветеранів Другої світової війни.

На закінчення торжества ветерани сфотографувалися з прапором станиці, а потім ще довго не розходилися, поринувши у спогади про минулі літа.

Левко Хмельковський

Ветерани 6-ої Станиці на вантаженні контейнера і біля прапора.

Ветерани із своїм прапором.

У свято Покрови, УПА і незалежности України в Баффало

Відбулося воно 13-го жовтня ц. р. в залі Українського Дому „Дніпро“, в годині 3-ій пополудні, з відповідно підготовленою програмою, яку зорганізував Святочний комітет, складений з управ та членів місцевого ОДФ. Програма проходила під еґідою Покрови-опікунки України із наголошуючим відзначенням: 5-річчя відновлення української державности, яке щойно цього року завершилося прийняттям Конституції; 50-річчя зорганізування ООЧСУ в ЗСА; 55-річчя проголошення Акту 30-го червня 1941 року; Свято Покрови — Свято УПА; 10-річчя смерти св. п. Ярослава Стецька — видатного українського мужа цього століття, потрійного голови УДП, АБН і ОУН.

Моттом святкування стало цитата з Біблії: — „Пом’яну дні древні і навчуся з усіх діл твоїх“. У летючці-запрошенні громадян і місцевих організацій, роздаваній кілька тижнів раніше під церквами, було: „Приходьте всі, приходьте громадно, щоб віддати належну пошану, відсвіжити пам’ять про них, які в дальшому й ближчому минулому — жертовно, в мільйонах — своїми життями прокладали шлях до відновлення Української Державности, скроплюючи його рясно кров’ю і потом своїм...“

Програма свята була попереджена ранком у шкільній каплиці Пресвятої Діви Марії, Богородиці-Одиґітрії, при 995 Філмор аве., — Богослуженням в намірені українського народу та Панахидою за всіх відомих і невідомих лицарів, героїв і борців, які віддали своє найдорожче — життя на вівтар тепер незалежної батьківщини. Богослуження відправив о. Василь Гриньків, а підчас проповіді сказав теж про Покрову і значіння у святкуванні її серед усього українського люду... На Богослуженнях були прапороносці з прапорами від Союзу Українок — Відділ 49, ОЖ ОЧСУ, СУМА, Пласту, УПА, ОУН, ООЧСУ — Відділ 22-ий.

Видимість святочної програми в „Дніпрі“, що мала бенкетову форму, була відкрита головою Святочного комітету мґр. Христиною Була-Мороз. Вона в черзі із відкриттям тієї святочної програми щиросердечно привітала всіх присутніх у залі. У вступному слові відзначила свято Покрови і підібрані до цьогорічної святкової програми відповідні історичні річниці, а до переведення далі святочної програми попросила мґр. Надю А. Ільківську. Ведуча програмою спершу попросила присутніх вшанувати пам’ять усіх полеглих за волю і незалежність України, а відтак окремо попросила о. Василя Гриньківа — пароха церкви Неустаючої Помочі Пресвятої Діви Марії в Лакавані, Н. Й., провести вступну молитву.

Після молитви слідувала святочна промова, відчитана Юрієм Крупою. У цьому Святочному слові згадувалося про Свято Пресвятої Богородиці — Небесної Опікунки козацтва, українського війська і всього побожного люду, що сягає своїми витоками в княжу добу, в нашу велику та героїчну історію, в добу української державности.

В новітніх часах до свята Покровської традиції, до Божої Матері Заступниці та Опікунки українські патріоти повернулися підчас Другої світової війни. Тоді героїчна УПА на чолі з великим сином нації генерал-хорунжим Тарасом Чупринкою-Романом Шухевичем, за рішенням підпільного уряду УГВР проголосила 14-го жовтня святкувати щороку Свято УПА, Святом Української Зброї, у День Празника — Святої Покрови. Таке історичне рішення національні провідники — згуртовані біля ОУН, під проводом Степана Бандери тоді, коли Україну рвали на шматки дві хижацькі тоталітарні потуги: нацистська Німеччина та комуністична Росія.

У згадці про УПА було сказано, що вона не повстала ані з порожнечі, ані із стихії, а основувалася на історичних традиціях Українського війська і на довголітній підготовці. У підвалини під будову УПА ліг історичний період проминулих Визвольних змагань, що залишили нащадкам спадщину героїчних чинів: на Маківці, Лисоні, під Крутами, у Листопадовому зриві, у Зимових походах, під Базаром. На цій спадщині виростав молодий націоналістичний Рух з безмежною любов’ю до Бога і України...

На такій головній ідеї Божих і національних правд було підкреслено, що, передусім, власними силами нації будується і утверджується державу; що для її збереження потрібні сильні збройні формації; що український християнський націоналізм мусить бути основою державної еліти, а його визнавці мусять кожночасно бути готові до оборони всіх прав нації та дбати про волю, добробут і справедливість для українців на всіх етнічних землях батьківщини.

Про це писав багато сл. пам. Ярослав Стецько. Його одержимість, християнсько-націоналістичний стоїцизм було яскраво представлено цитатою, сказаних ним слів перед польським прокурором на Львівському процесі у віці 24 років: „Я визнаю, що Українська Держава існує, існує матеріяльно в серцях Українського Народу, не існує покищо реально, але існує морально, існує правно в наших думках. Змислом мого цілого життя було, є і буде Україна вільна, Україна соборна, Україна без хлопа і пана. Я вірю в перемогу, я вірю так сильно, що можна за це вмерти. З цього шляху мене не зверне ніщо: ні тортури, ні пекло тюрем, ані смерть“.

У вимірах історичного аспекту — зміст тієї цитати визначає віщу суть печаті, що здійснювалась і здійснилась у боротьбі з поневолювачами України.

Далі в рефераті сказано, що протягом довгих десятиліть велика ідея, за яку змагалося українське воїнство всіх епох — козацької, гетьманської, в Першій і Другій світових війнах — знайшла своє завершення в проголошенні незалежної держави, 5-ту річницю якої ми відзначаємо цього року. Боло згадано й 50-річчя ООЧСУ, яка безпретенсійно на протязі 50 років, від самих початків свого існування по сьогодні, вела й веде діяльність у популяризації ідей українського революційного націоналізму, узмістовлення суспільного й політичного українського життя в Америці, пропаґування й організування всебічної допомоги визвольним процесам в Україні та процесам національного і політичного відродження українського автохтонного народу в незалежній Українській державі. Пройдений 50-річний шлях праці ООЧСУ є досконалою лекцією для прийдешніх нащадків.

В рефераті прозвучав заклик: „Пам’ятаймо, що й перед українською політичною еміґрацією надалі стоїть особливе завдання усіма силами ширити і зміцнювати священний фронт Змагу за зміцнення і розбудову національної української, в змислі Божому — демократичної держави“.

В черзі після святочного слова слідувала мистецька частина. Першим виступив хор СУМА під орудою мґр. Х. Була-Мороз з піснями: „Лента за лентою“, „Гей, на горі, на Маківці“, „У вишневому садочку“. Далі виступали танцювальний гурток Ю СУМА з точкою „Гуцулка“ (інструктор Ляриса Грицик), хор ОЖ ОЧСУ „Мрія“ під орудою Наталки Бабицької, з піснями: „Полтавський рушничок“, „У зеленім лузі“, „Повіяв вітер степовий“, „Карпати кличуть“.

Перед обідом ведуча програмою свята представила Президіяльний стіл: Христя Була-Мороз, о. Василь Гриньків, о. Максим Ковбасюк (ЧСВВ), Богдан Мороз, Михайло Юрків, Василь Шараван, Осип Ґреґа, Василь Пристайко, Іван Горбачук, інж. Михайло Сипняк, Надя А. Ільківська.

Богдан Мороз виступив із закликом до присутніх підписувати приготовані листи на залі, скеровані на адресу Президента України Леоніда Кучми в справі визнання ОУН — УПА, як борців за незалежну Україну в Другій світовій війні. Завершуючу молитву на святі провів о. Максим Ковбасюк, ЧСВВ, парох церкви Св. Івана Хрестителя в Кенмор-Тонаванда, Н. Й. Урочисто традиційну імпрезу Покрови закінчено національним славнем — „Ще не вмерла...“

На маргінесі цього допису слід ще віднотувати склад цьогорічного Святочного комітету, який трудився, щоб імпреза була вдалою. Комітет був згуртований: голова — мґр. Христя Була-Мороз, місто-голови — Михайло Юрків і мґр. Надя А. Ільківська, секретар — Микола Барицький, референти прес. інформації — директор Павло Бандрівський і інж. Еміль Бандрівський, референти програми свята — Василь Пристайко, Юрій Бойченко і Степан Ґорґанюк — старший, фінансові референти — Дмитро Пітолай, Іван Горбачук і Галя Турик; організаційні референти — Степан Ґорґанюк, Осип Ґреґа і Іван Коман, господарчі референти — Михайло Сташків, Федір Папіш і Роман Федик. Вільні члени — Богдан Мороз, інж. Михайло Сипняк, Ігор Мороз, Дмитро Баранецький і Богдан Ковальчик.

Декорацію сцени і композицію візерунків на гарній святочній Програмці виконав Василь Пристайко, а технічне спорядження на комп’ютері до її фотодруку прицизно здійснила Галя Турик.

Пресова Служба ОУДФ в Баффало, Н.Й.

ПОДІЇ

ЗУСТРІЧ ІЗ ТВОРЧІСТЮ Г. ГЕРЧАКА

Ню Йорк. — Пластовий Курінь „Верховинки“ влаштовує зустріч на тему „Лагерна творчість Григорія Герчака — людини з леґенди, з камери смертників, в’язня численних концтаборів СССР“. У програмі — авторські пісні, показ образотворчого мистецтва, спогади про політв’язнів. Разом з Г. Герчаком виступлять Журавка Тонковид, а також Надія Світлична та інші „Верховинки“. Зустріч відбудеться у неділю, 10-го листопада, о год. 2:30 після полудня в будинку НТШ, 63 Четверта аве. в Ню йорку. Вступ — 5 дол.

ВИСТАВКА КАРТИН МИСТЦІВ З УКРАЇНИ В УІА

Ню Йорк. — Тут у суботу, 9-го листопада, в Українському Інституті Америки від 6-ої до 9-ої год. вечора проходитиме відкриття виставки картин 11-ти сучасних мистців з України. Виставку можна буде відвідати щоденно від 10-го до 17-го листопада, крім понеділка, від 2-ої до 6-ої год. вечора, або за домовленням. Адреса УІА: 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку, телефон для інформацій (212) 288-8660.

Перепоховання праху о. Т. Кудрика

Нещодавно в Рогатині, Івано-Франківщина, Україна, при великому напливі вірних Греко-Католицької Церкви відбулося перепоховання останків у Бозі спочившого в Ульмі, Німеччина, отця-пароха Теодозія Кудрика.

В далекі вже 30-ті роки о.Т. Кудрик був мудрим та розважним настоятелем рогатинської церкви Різдва Пресвятої Богородиці, добрим учителем для місцевих гімназистів.

Волею долі в тривожні 40-ові роки о.Теодозій опинився за кордоном, де й помер. І от через півстоліття повернувся у прасі своєму в рідний край, щоб, згідно з волею свого сина Олега, залишитися там навічно.

На урочисте перепоховання останків о. Теодозія, крім величезної громади вірних, з’їхалися отці греко-католицьких храмів Рогатинського деканату. Поминальну Панахиду над урною з прахом о.Теодозія, встновленою в церкві, де покійний колись служив Богові і пастві, розпочав декан, отець-мітрат Дмитро Бігун. Далі по черзі відправляли решта священиків; злагоджено й урочисто співали церковні хористи.

Після Панахиди урну почесно пронесли навколо храму Божого, і о. Дмитро Бігун встановив її у приготовану в стіні при центральному вході до церкви нішу, прикріпивши на цьому місці мармурову пам’ятну плиту.

Відтак до присутніх звернувся заслужений вчитель України, рогатинець М. Воробець, котрий безпосередньо причинився до цієї події. Зі спогадами про о. Теодозія, викладача гімназії ім. св. Володимира Великого, виступили колишні його учні: настоятель храму села Обельниця М.Цап та нинішній директор ґімназії Б.Бандура.

Галина Верешко,
м. Рогатин.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 2-го жовтня ц. р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА КОБАСА

Складаємо глибоку подяку нашому парохові о. Йосифові Мартинюкові за відправи Панахиди, св. Літургії, запечатання гробу, та за прощальні слова. На цвинтарі за пращальні слова Іванові Васюрці. Особлива подяка хористам: Тарасові Галушці, Романові Гарасимові, Богданові Жеребецькому, Ірині Бойко, Анні Слотвінській, Галі Стахнів, та родинам Васюрко і Ремчукам. Складаємо щиру подяку рідним, приятелям та знайомим, які у хвилині нашого горя висловили свої співчуття та старались облегшити наш біль. Складаємо окрему подяку Марії Флюнт, Галі Стахів, Зіні Лісній, Гелі Лєгман і Марґареті Яциник, що своїм печивом спричинилися до поминальної тризни. Усім, що в пам’ять покійної прислали квіти, і зложили свої пожертви на Служби Божі та інші цілі.

НА СЛУЖБИ БОЖІ ЗЛОЖИЛИ:

Іван і Рома Васюрко, Микола і Катерина Ремчук, Марія Флюнт, Євген і Іванна Пьотровські, Розалія Лучний, Мирося Молдован, Галя і Андрій Стахнів, Йосиф і Марія Білинський, Софія Нанашко, Марія Аркотин, Ева Аркотин, Емілія Ваповський, Йосиф і Марґарет Яциник, Йосиф і Марія Юрковський, Іван і Марія Віть, Логнин і Стефанія Стівенко, Іван і Анна Лобів, Ярема Дикан, Володимир Крамар, Марія Гарасим, Стефанія Джон, Анна Фельцин, Ярослав і Марія Клюка, ро-дина Венчак і Мостовий, Апостольство Молитви і УНС Відділ 261.

Разом .... $270.00.

НА ІНШІ ЦІЛІ:

200 дол. Олександер Кобаса;
по 50 дол. Ігор Кобаса, Зенко Кобаса, Іванка Ді Нові, д-р Іван Куйдич;
35 дол. Алберт Джордж;
30 дол. Ілько Колцман;
по 25 дол. Іван Васюрко, Гарасим Маковський;
по 20 дол. Зіна Лісний, Антін Команденчук, Софія Кучера, Олекса Злупко, Теодор Шаґінський, Богдан Казанівський, Леся Ла-Джоя, Розалія Лучний, Гелен Лягман;
по 10 дол. Андрій Стахнів, Лонгин Світенко, Мирослава Молдован, Емілія Ваповський, Ярослав Клюка, Марія Флюнт, Марія Білинський, Микола Ремчук, Михайло Смижук, Іван Бейсюк, Роман Гарасим, Іван Лобів;
по 5 дол. Ольга Гринів, Сонця Манашко.

$855.00 Розподілено: На монастир в Ґошеві 400 дол., на 3 радіопрограми у Філядельфії і телепрограму 400 дол., інтернат в Донецькій області 55 дол. Додатково переслали і призначили на радіопрограму Марійки Ганусей: 30 дол. Розалія Батуля; 25 дол. Катруся Зінский, Євген Синюра; 20 дол. Тася Желем; 10 дол. Марія Кузів, на телепрограму: 25 дол. Василь Сорока, Літературну Україну; 25 дол. інж. Микола Ромах, — Чорнобиль; 25 дол. Дарія Синюра. Всіх пожертв 1,310.00 дол.

ЧОЛОВІК З ДІТЬМИ

ЛИСТОПАД — ЦЕ МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ВОЄННИХ ІНВАЛІДІВ

Просимо про щедрі датки для інвалідів і потребуючих допомоги колишніх вояків останніх змагань за державність в Україні. Датки проситься пересилати на адресу:

Social Service of Ukrainian War Veterans
Ukrainian Educational & Cultural Center,
700 Cedar Road, Rm-122A, Jenkintown, PA 19046

На пілота...

(Закінчення зі стор. 1)

Як приземлилася, її привели на місце, де літак вихором пронісся над самою землею. Висока трава там вилягла.

„Тоді мені Бог допоміг, щось мало бути, бо в таких випадках люди гинуть", — згадує один із своїх перших тренувальних польотів 49-річна Людмила Петраш, єдина жінка-пілот компанії „Ейр Юкрейн". Тоді вона виконувала складні вправи зворотного пілотажу, одним з елементів якого є „мертва петля" — замкнута крива у вертикальній площині.

У традиційно неженочій професії українську пілотесу, мабуть, справді обороняло провидіння, але багато чого залежало і від її великого бажання та сили волі, що допомогли перебороти труднощі і перешкоди як на шляху до польотів, так і під час них.

Л. Петраш, яка приїхала до ЗСА на конгрес Міжнародного товариства жінок цивільних пілотів (МТЖЦП), що відбувся в травні в Далласі, Тек., почала цікавитися літаками ще в ранньому дитинстві, коли її говорити добре не вміла. Як бачила у небі літака, пробувала наслідувати його: „У-у-у-у, у-у-у-у". В 14 років, сказавши в аероклюбі, що має вже 16, почала стрибати з парашутом, а через два роки вже літала на літаках.

Щоб не хвилювати маму, Людмила не сказала їй про те, що стала спортсменкою-пілотом. І мама довідалася про захоплення доньки на праці від колег, які прочитали про вищезгаданий випадок з Людмилою в газеті „Вечірній Київ": „Мама була дуже страшенно обурена", — згадує Л. Петраш.

За часів СССР, розповідає вона, жінці було дуже важко стати пілотом, хоч совєтська пропаганда стверджувала, що в Совєтському Союзі перед представницею „слабкої" статі — необмежені перспективи. До летунських шкіл брали переважно чоловіків. Коли Л. Петраш виявила бажання літати, її серйозно не сприйняли. „Тобі треба в актриси йти, а не літати", — сказали їй. Але вона наполягла на своєму. „Інструктори тоді кажуть: 'Ну, ти повези її на пілотаж, покажи, що це таке. Якщо після цього буде літати, тоді будемо її брати'", — розповідає Л. Петраш. Інструктор навмисно виконував найзапаморочливіші фігури пілотажу, щоб злякати її і вбити бажання до польотів. Але Людмила, навпаки, була захоплена. Після приземлення інструктор аж здивувався її щасливим очима. Дорога до пілотажу була відкрита.

Закінчивши середню школу, Л. Петраш вступила до Київського Політехнічного Інституту (КПІ) на аеродинаміку. Проте літати не переставала. Незабаром ввійшла до летунської збірної дружини СССР, стала чемпіонкою країни і почала виступати на міжнародних змаганнях, здобуваючи золоті і срібні медалі.

Крім КПІ, Л. Петраш закінчила дві летунські школи, здобувши фах пілота-інструктора і професію цивільного пілота на літаку АН—24, на якому вона разом зі своєю жіночою залогою встановила в 1982 році біля 80 світових рекордів. Л. Петраш також закінчила Академію цивільної авіяції в Ленінграді.

Польоти не перешкодили Л. Петраш виконувати материнські обов'язки, хоч це було нелегко. Своєму синові Сергієві вона намагалася приділити максимум уваги. „Я свою дитину не віддавала до світлички, бо вважаю, що виховувати дитину повинні батьки. Дитина повинна бути вдома і те, що дасть мати, то ніхто — ніяка світличка — ніхто не може дати. Тому переважно літала вночі, щоб вдома бути вдень з дитиною," — каже вона. Тепер Сергієві 21 рік і він закінчує Київський Політехнічний Інститут, де вчиться на програміста.

Те, що вона була постійно єдиною жінкою-пілотом в чоловічому товаристві, не створювало для неї жодних проблем. „Я не можу сказати, що колись мені було погано працювати з чоловіками, — каже Л. Петраш. — Завжди дуже обережно до мене ставилися, дуже уважно. Дуже так опікувалися. Я ніколи не працювала з жінками і не можу сказати, як працювати з ними, бо не можу порівняти".

Після закінчення ще однієї летунської школи Л. Петраш здобула право літати на міжнародних рейсах, але тільки в Европу, бо літак АН—24 не розрахований на дальші перельоти. МТЖЦП надало їй членство і тепер кожного року запрошує її на свої конгреси. Цього року, після конгресу в Далласі, Тек., де Л. Петраш не тільки дізналася багато нового і цікавого про своїх колеґ-жінок у світі, але й нав'язала нові знайомства, вона вирішила зостатися в ЗСА на кілька місяців, щоб підучити англійську мову і познайомитися тут з українською громадою. „Українська діяспора мене дуже добре прийняла. Я тільки можу сказати велике, велике спасибі", — каже вона.

В листопаді Л. Петраш повертається в Україну, за якою дуже занудьгувала. І хоч вона мешкає в Києві, їй особливо хочеться побачити свою невелику хатинку — дачу — на ріці Сула на Полтавщині. „Я тут [в ЗСА] шість місяців і пам'ятаю, як пахне хата. Я пам'ятаю дерева, я пам'ятаю солов'ї, що співають у травні. Не місто сниться, а саме сільська хата. Це, мабуть, ностальгія", — каже вона всміхаючись.

Не менше занудьгувала Л. Петраш і за літаками. „Пілоти кажуть, що як місяць не літаєш, то вже трохи так руки починають свербіти за штурвалом. Я дійсно вже дуже скучила", — каже вона і очі в неї запалюються завзяттям.

Л. Петраш з подругою Вікі Карнс з компанії „Делта" на конгресі пілотів в Далла, Тек.

ВІДНАЙШОВШИ МАЙЖЕ ВСІ частини нещасного 800 лету лінії Транс Ворлд Ейрлайнс з морського дна, дослідники у понеділок, 4-го листопада, підкреслили те, що й досі не мають доказів, що було причиною знищення згаданого літака та загибелі всіх пасажирів. Одначе саме ця відсутність будь-яких доказів дає різні інтерпретації існуючим трьом теоріям, які могли бути причиною тієї трагедії. Дослідники Крайової ради транспортаційної безпеки не можуть найти будь-яких доказів ракетного знищення. Інші дослідники в той самий час зазначують, що не мають доказів, що літак був знищений вибухом бомби, а ще інші не мають достатніх доказів, щоб звернути вину на технічні причини. Одначе ніхто не хоче залишити дослідів, поки не знайдуть чогось, щоб заперечити теорії, а дошукатись справжньої причини цього нещасного випадку.

У ПОНЕДІЛОК, 4-ГО ЛИСТОПАДА, ЗСА наполягали на тому, щоб Росія якнайшвидше розпочала „інтенсивне слідство" у справі вбивства в Москві американського підприємця Пола Тейтума. Речник Державного департаменту Ніколас Бирнс зазначив, що ЗСА працюють над тим, щоб такі розсліди були цієї кримінальної справи таки були проведені. Він також сказав, що коли Росія звернеться, то ЗСА готові допомогти у проведенні слідства цього жорстокого вбивства, яке досить потрясло закордонною громадою підприємців у Москві.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО РОЙТЕРС повідомило, що російські офіційні чинники повідомили, що операція президента Бориса Єльцина успішно закінчилась ранком у вівторок, 5-го листопада. Всі місцеві засоби масової інформації підтвердили звідомлення Ройтерса та підкреслили, що пацієнт почувається дуже добре. Операція згідно з Інтерфаксом тривала майже сім годин. Операцію робив найкращий російський хірург Ренат Ачкурін, в асисті понад десяток спеціалістів. Західні лікарі включно з американським спеціалістом цього роду операцій д-ром Майклом ДеБейкі, приглядалися цілій процедурі.

У САВДІЙСЬКІЙ АРАБІЇ після двох терористичних вибухів, не надто добрих прибутків з продажу нафти, росту релігійного екстремізму та швидкого приросту населення починає вголос виявляти свої невдоволення. Крім того, ще голосніше зачали говорити про леґітимність правлячої королівської родини, що в загальному витворює дуже несприятливу та напружену атмосферу в країні.

Вбивство...

(Закінчення зі стор. 1)

Як відомо, 3-го листопада троє невідомих осіб застрілили з автомата застрілили депутата на Донецькому летовищі. Від куль померла також його дружина. Був убитий на місці і бортмеханік літака, на якому прилетів Є. Щербань.

Убивство депутата стало продовженням серії нападів на українських урядовців. В липні стався замах на прем'єр-міністра Павла Лазаренка, з чим пов'язували також і Є. Щербаня, який заперечував звинувачення. Наприкінці серпня викрадено і побито тодішнього голову кримського парляменту Євгена Супрунюка, а кілька тижнів тому поранено посадника Севастополя Віктора Семьонова.

Агентство Ассошіейтед Прес, покликаючись на представника Міністерства Внутрішніх Справ, повідомило, що на місці вбивства Є. Щербаня слідчі знайшли спеціяльної марки пістоль-кулемет у валізі. За словами представника, в Україні зареєстровано лише 50 одиниць такої зброї і вся вона належить президентським і парляментарним охоронцям.

Неофіційне джерело, наближене до Служби Безпеки України, пов'язує вбивство Є. Щербаня з переорозподілом ґазового та металюрґійного ринків України. Як відомо, П. Лазаренко сконсолідував майже всю торгівлю імпортованим ґазом у руках дніпропетровської компанії „Об'єднані енергетичні системи" і цим позбавив компанії в інших реґіонах прибуткового бізнесу, що, на думку спостерігачів, викликало в липні замах на прем'єра. Є. Щербань, який був власником своєрідної індустріяльної імперії на Донеччині, вважався, очевидно, конкурентом.

Один з урядовців, який побажав залишитися неназваним, сказав, що існує три версії щодо вбивства Є. Щербаня: боротьба між донецькою і дніпропетровською фінансовими групами; протистояння донецького і московського тіньових капіталів і з'ясування стосунків між мафіями Донецького і Маріюполя.

Ліберальна Партія України, членом якої був Є. Щербань, відхилила комерційні мотиви і оцінює вбивство як політичну розправу. У своїй заяві ЛПУ пише, що безмежний зріст злочинности в Україні досяг апогею, бо влада корумпована і не бореться з організованою злочинністю.

Представник фракції комуністів Петро Степанов, реагуючи на вбивство, сказав, що „сьогодні дуже небезпечно бути прихильником Євгена Марчука", тобто колишнього прем'єр-міністра, на місце якого в травні прийшов П. Лазаренко. Як відомо, Є. Марчук є в опозиції до теперішнього Уряду і очолює депутатську фракцію „Соціяльно-ринковий вибір", до якої належав Є. Щербань.

До ювілею Каменяра

Недавно у Львівському Музично-Меморіяльному Музеї Соломії Крушельницької відбувся вокальний вечір, присвячений 140-річчю від дня народження Івана Франка. І зовсім не випадково цей концерт відбувся саме у музеї великої української співачки. Адже Соломію Крушельницьку та Івана Франка єднали приятельські стосунки. Не раз Крушельницька бувала в домі письменника, де влаштовувалися імпровізовані музичні виступи і на яких вона співала під акомпанемент дружини поета. Син І. Франка Тарас у своїх спогадах зазначив: „Тато, замислившись, з великим задоволенням слухав, коли вона співала його твір 'Не забудь юних днів' композиції Лисенка. Голос співачки линув аж на вулицю, і прохожі та сусіди збиралися юрбою, слухаючи з такою ж насолодою, як і ми в кімнаті". А на 25-літній ювілей письменника С. Крушельницька подарувала І. Франкові власне фото і „ріг достатку", які тепер експонуються у Львівському Літературно-Меморіяльному Музеї І. Франка.

Твори різноманітних жанрів написано на тексти Івана Франка. Творчість письменника — невичерпне джерело, до якого неодноразово зверталися і будуть звертатися як композитори, виконавці, дослідники, так і звичайні шанувальники слова Каменяра. Недарма Михайло Коцюбинський писав, що Франко — лірик високої проби, і його ліричні вірші просяться часто на музику.

Повернувшись додому з гостинних виступів в Італії і Франції, львівська співачка Олександра Ленишин разом із своїм незмінним концертмайстром, піяністкою Ярославою Матюхою, підготували до ювілею І. Франка концертову програму із сольоспівів на слова поета. Молода, але безперечно талановита, з дуже інтелігентною манерою виконання, Олександра Ленишин включила у свою музичну франкіяну інтерпретацію як композиторів — сучасників поета, так і митців наступних поколінь.

Першим серед композиторів, які дали музичне прочитання лірики з відомого збірника „Зів'яле листя", слід назвати Миколу Лисенка. Саме його твір „Не забудь юних днів" (до речі, цей твір Лисенко присвятив Крушельницькій) і розпочав вечір О. Ленишин. А далі звучали композиції Д. Січинського „Як почуєш вночі", Я Степового „Розвійтеся з вітром", С. Людкевича „Ой ти, дівчино, з горіха зерня", В. Барвінського „Місяцю-князю", „Сонет". Звернулася співачка до відомих романсів А. Кос-Анатольського „Ой, жалю мій", „Поворож мені, циганко", „Стежина" та Ю. Мейтуса „Гримить". Зачарували слухачів твори і сучасних композиторів: „Червона калина" Л. Левітової і „Твої очі", „Я не тебе люблю" Б. Фільц.

Про саму виконавицю сольоспівів хочемо зазначити, що вона має немалий досвід концертових виступів. Після здобуття вищої освіти у Львівській консерваторії (1991 року) співала у хорі „Вірли", виступала з камерними оркестрами „Концерто ґроссо" та „Перпетуум мобіле", ансамблем барокової музики „Ексцельсіор", співала в Еспанії, Італії та Франції.

Концертмайстром цієї молодої співачки, її порадником і першим критиком є багатолітній акомпаньятор знаменитого тріо сестер Байко, заслужена артистка України Ярослава Матюха. Концерт до ювілею Каменяра не був першим спільним виступом співачки і піяністки в музеї С. Крушельницької. Шанувальникам української музичної клясики запам'яталася їхня концертова програма, складена з творів з репертуару Соломії Крушельницької. Але коли усі попередні такі заходи у музеї С. Крушельницької проходили на громадських засадах, то останній був спонзорований українською громадою околиць Дітройту, Клівленду та Торонто.

Ще одним творчим партнером Лесі Ленишин є старший науковий працівник музею С. Крушельницької, музикознавець Роксоляна Мисько-Пасічник, яка і вела концерт до ювілею Каменяра, розповідаючи про двох особистостей — Івана Франка і Соломію Крушельницьку.

На жаль, музей не має, наразі, великої концертової залі. Його музичний сальон не може вмістити усіх шанувальників високого мистецтва. Але „ця нечисельна публіка, — за словами самої Ленишин, — найкраща і найвибагливіша міста Львова". Адже завжди серед слухачів є співаки, музиканти, артисти, викладачі музичних шкіл. І вже виринула така думка, що того, хто отримав визнання у музичному сальоні музею Соломії Крушельницької, чекають гарні перспективи. Тож зичимо усім учасникам концерту успіхів у спільній справі — популяризації української музики.

Леся Кирик, Львів

Перемоги українських гокейових клюбів в Східньоевропейській лізі

Як ми вже згадували в одному з попередніх випусків „Спортових Вістей", український гокей, врешті, відв'язався від „старшо-братньої" гокейової ліґи, і тепер українські гокейові клюби виступають в Східньоевропейській Лізі, в якій виступають гокейові дружини з Балтійських країн, Білорусі і Польщі. Між 9-ти клюбами тієї ліґи з України виступають два київські клюби — „Сокіл" і „Крижинка". Наприкінці вересня ц.р. розпочався офіційний сезон СЕГЛ і тоді обидва київські клюби відбули у себе вдома ігри з латвійським клюбом „Юніорс", Рига.

Впродовж двох днів „Сокіл" провів дві зустрічі з латвійськими гостями, і переміг, вислідами 6:2 і 6:0. В складі „Сокола" виступають Шундров, Хоменко, Полковников, Сидоров, Ласковський, Садій, Савченко, Дешевий, Лінник, Олецький, Гончаренко, Бобровников, Яковенко, Земченко, Марковський, Куценко, Найда, Зозовський, Зіневич, Дідковський, Сальников, Безщасний, Картамишев.

Тиждень пізніше „Юньорс" зустрінули в Києві „Крижинку" і зазнали знову поразок. Цим разом — 6:3 і 2:1.

В складі „Крижинки" виступають Приятель, Шевченко, Дрифан, Грищин, Матієнко, Мазько, Іванок, Борисюк, Благой, Бернацький, Кузьминський, Бабій, Беневельський, Горулько, Крикуненко, Козачук, Годований, Бондаренко, Разін, Чубенко, Харченко, Лахно. Після 4-х рунд в показнику табелі ігор вели два білоруські клюби: „Полімер" з Новополоцька і „Німан" з Гродно, як теж „Сокіл" Київ, що мали по 8 точок. „Крижинка" займала 5-те місце — 4 точки. Дальші місця займали „Олімпія" (Польща), „Юність" і „Енергія".

О. Твардовський

Товарообіг...

(Закінчення зі стор. 1)

партнерами і підкреслив важливість випрацювання спільних проєктів, зокрема евроазійського транспортового коридору, в рамках якого плянується побудувати нові трубопроводи, а також пожвавити використання залізниць і морських шляхів.

Переговори ведуться з шести напрямків між урядовими, так і галузевими групами. Під час візити мають бути підписані угоди, зокрема про військово-технічну співпрацю, про умови і порядок обміну житловими приміщеннями, про співпрацю в галузі молодечої політики.